

1. melléklet a 2/2010. (VI. 30.) VM rendelethez

1. Az R. 2. számú melléklete I. fejezetének 1. pontja helyébe a következő szöveg lép:

<i>[Nemkívánatos anyagok, vegyületek</i>	<i>Takarmányozásra szánt termékek</i>	<i>Maximális megengedett mennyiség mg/kg-ban (ppm) (12%-os nedvességtartalom mellett)]</i>
„1. Arzén (*), (**)	a) Takarmány-alapanyagok, kivéve:	2
	- fűből, szárított lucernából és szárított lóheréből készült liszt, szárított cukorgyári répaszelet és melaszos készítményei	4
	- pálmamag pogácsa	4 (***)
	- foszfátok és mésztartalmú tengeri algák	10
	- kalcium-karbonát	15
	- magnézium-oxid	20
	- halak vagy más tengeri állatok - beleértve a halakat is - feldolgozásából nyert takarmány	25 (***)
	- tengeri alga liszt és tengeri algából nyert takarmány	40 (***)
	- jelölőanyagként használt vaspor.	50
	b) A nyomelemek funkcionális csoportjához tartozó adalékanyagok, kivéve:	30
	- réz-szulfát-pentahidrát és réz-karbonát	50
	- cink-oxid, mangán-oxid és réz-oxid.	100
	c) Teljes értékű takarmányok, kivéve:	2
	- halak teljes értékű takarmányai és prémes állatok teljes értékű takarmányai	10 (***)
	d) Kiegészítő takarmányok, kivéve:	4
	- ásványi takarmányok	12

(*) A maximális szintek az összarzéntartalomra utalnak.

(**) A maximális szintek az arzén egy adott analitikai meghatározására vonatkoznak, amely során az extrakció salétromsavban (5% m/m) történik 30 percen át forráshőmérsékleten. Bizonyíthatóan egyező extrakciós hatékonysággal rendelkező, egyenértékű extrakciós eljárások alkalmazhatók.

(***) Az illetékes hatóságok kérésére a felelős gazdasági szereplőnek elemzést kell végeznie annak bizonyítására, hogy a szervesetlen arzéntartalom 2 ppm-nél alacsonyabb. Ez a vizsgálat különösen fontos a *Hizikia fusiforme* alga esetében.”

2. Az R. 2. számú melléklete I. fejezetének 4. pontja helyébe a következő szöveg lép:

<i>[Nemkívánatos anyagok, vegyületek</i>	<i>Takarmányozásra szánt termékek</i>	<i>Maximális megengedett mennyiség mg/kg-ban (ppm) (12%-os nedvességtartalom mellett)]</i>
„4. Higany (*) (**)	Takarmány-alapanyagok, kivéve:	0,1
	- halakból, illetve halak vagy más tengeri állatok feldolgozásából előállított takarmány,	0,5
	- kalcium-karbonát.	0,3
	Takarmány-keverékek (kiegészítő és teljes értékű takarmányok), kivéve:	0,1
	- ásványi takarmány,	0,2
	- takarmány-keverék halak részére,	0,2
	- takarmány-keverék kutya, macska és prémes állatok részére	0,3

(*) A felső határértékek a teljes higanytartalomra utalnak.

(**) A felső határértékek a higany egy adott analitikai meghatározására vonatkoznak, amely során a kivonás salétromsavban

(5% m/m) történik 30 percen át, forráshőmérsékleten. Bizonyíthatóan egyező extrakciós hatékonysággal rendelkező, egyenértékű extrakciós eljárások alkalmazhatók.”

3. Az R. 2. számú melléklete I. fejezetének 5. pontja helyébe a következő szöveg lép:

<i>[Nemkívánatos anyagok, vegyületek</i>	<i>Takarmányozásra szánt termékek</i>	<i>Maximális megengedett mennyiség mg/kg-ban (ppm) (12%-os nedvességtartalom mellett)]</i>
„5. Nitritek	Takarmány-alapanyag, kivéve:	15 (nátrium-nitritben kifejezve)
	- halliszt,	30 (nátrium-nitritben kifejezve)
	- szilázs.	-
	Teljes értékű takarmányok, kivéve:	15 (nátrium-nitritben kifejezve)
	- 20%-ot meghaladó nedvességtartalommal rendelkező, teljes értékű takarmányok kutya és macskák részére.	-”

4. Az R. 2. számú melléklete I. fejezetének 9. pontja helyébe a következő szöveg lép:

<i>[Nemkívánatos anyagok,</i>	<i>Takarmányozásra szánt</i>	<i>Maximális megengedett mennyiség mg/kg-ban (ppm) (12%-os nedvességtartalom</i>
-------------------------------	------------------------------	--

<i>vegyületek</i>	<i>termékek</i>	<i>mellett)]</i>
„9. Szabad gosszipol	Takarmány-alapanyagok, kivéve: - gyapotmag, - gyapotmagpogácsa és gyapotmagőrlemény. Teljes értékű takarmányok, kivéve: - teljes értékű takarmány felnőtt szarvasmarhák részére, - teljes értékű takarmány juhok (kivéve bárányok) és kecskék (kivéve gidák) részére, - teljes értékű takarmány baromfi (kivéve tojótyúkok) és borjak számára, - teljes értékű takarmány nyulak, bárányok, gidák és sertések (kivéve malacok) részére.	20 5000 1200 20 500 300 100 60”

5. Az R. 2. számú melléklete I. fejezetének 10. pontja helyébe a következő szöveg lép:

<i>[Nemkívánatos anyagok, vegyületek</i>	<i>Takarmányozásra szánt termékek</i>	<i>Maximális megengedett mennyiség mg/kg-ban (ppm) (12%-os nedvességtartalom mellett)]</i>
„10. Teobromin	Teljes értékű takarmányok, kivéve: - teljes értékű sertés takarmányok - teljes értékű takarmányok kutyák, nyulak, lovak és prémes állatok számára.	300 200 50”

6. Az R. 2. számú melléklete I. fejezetének 14. pontja helyébe a következő szöveg lép:

<i>[Nemkívánatos anyagok, vegyületek</i>	<i>Takarmányozásra szánt termékek</i>	<i>Maximális megengedett mennyiség mg/kg-ban (ppm) (12%-os nedvességtartalom mellett)]</i>
„14. Alkaloidákat, glükózidákat vagy más mérgező anyagokat külön, illetve kombinációban tartalmazó gyommagvak és őröletlen vagy össze nem zúzott termékek, beleértve: Datura spp. (maszlagfajok)	Valamennyi takarmány Valamennyi takarmány	3000 1000”

7. Az R. 2. számú melléklete I. fejezetének 15. pontja helyébe a következő szöveg lép:

<i>[Nemkívánatos anyagok, vegyületek</i>	<i>Takarmányozásra szánt termékek</i>	<i>Maximális megengedett mennyiség mg/kg-ban (ppm) (12%-os nedvességtartalom mellett)]</i>
<p>„15. Ricinus communis L., Croton tiglium L. és Abrus precatorius L. vetőmagja és pelyvája, valamint azok feldolgozott származékai (****), külön, illetve kombinációban (****) Amennyire mikroszkópos vizsgálattal megállapítható.”</p>	<p>Valamennyi takarmány</p>	<p>10</p>

2. melléklet a 2/2010. (VI. 30.) VM rendelethez

„7. számú melléklet a 44/2003. (IV. 26.) FVM rendelethez

Egyes takarmánykeverék típusok külön jelölési feltételei

1. A takarmánykeverékek csomagolóeszközén, címkéjén, illetve ömlesztve vagy tartályban való szállítás esetén a kísérő okmányon, a kötelezően feltüntetendő adatoknak szánt helyen jól láthatóan, olvashatóan és eltávolíthatatlanul - a Magyarországon forgalomba hozatalra kerülő takarmányok esetén magyar nyelven - fel kell tüntetni a következő adatokat:

a) gyógyszeres takarmány esetén a „gyógyszeres takarmány” feliratot, a gyógyszeres takarmány használati utasítását és élelmiszer-termelő állatok esetén az élelmezés-egészségügyi várakozási időt,

b) a kedvtelésből tartott állatoknak szánt takarmánykeverék esetében a takarmány-alapanyagokat egyedi nevük helyett a 2. pontban szereplő táblázatban felsorolt takarmányalapanyag-kategóriák alapján is fel lehet tüntetni.

2. A takarmány-alapanyagok azon kategóriái, amelyek a kedvtelésből tartott állatok számára készült takarmánykeverékek címkézésékor az egyes takarmány-alapanyagok helyett feltüntethetők

A kategória leírása

Meghatározás

1. Hús és állati származékok

Levágott meleg vérű szárazföldi állatok friss vagy megfelelő kezeléssel tartósított minden húsos része, és meleg vérű szárazföldi állatok tetemeinek vagy tetemrészeinek feldolgozása során nyert minden termék és származék.

2. Tej és tejszármazékok

A takarmányozás szempontjából tejterméknek minősül minden friss vagy megfelelő kezeléssel tartósított tejtermék és a feldolgozás során keletkező származék.

3. Tojás és tojásszármazékok

Minden friss vagy megfelelő kezeléssel tartósított tojástermék és a feldolgozás során keletkező származék.

4. Olajok és zsírok

Minden állati és növényi eredetű olaj és zsír.

5. Élesztők

Minden élesztő, amelynek sejtjeit elölték és megszárazították.

6. Hal és halszármazékok

Friss vagy megfelelő kezeléssel tartósított hal vagy halrészek, és a feldolgozás során keletkező származékok.

7. Gabonafélék

Mindenfajta gabonaféle, a megjelenési formájától függetlenül, vagy a keményítőtartalmú endospermiumból készült termék.

8. Zöldségek

Mindenfajta friss vagy megfelelő kezeléssel tartósított zöldség és hüvelyes.

9. Növényi eredetű származékok	Növényi termékek, főként gabonafélék, zöldségek, hüvelyesek és olajos magvak kezelése során keletkező származékok. Minden növényi eredetű termék, amelyben megfelelő eljárással a fehérjét úgy koncentrálták, hogy a szárazanyag-tartalomban kifejezett nyers fehérjetartalom legalább 50% legyen, és amely átstrukturálható (texturálható).
10. Növényi fehérjekivonatok	Minden, állatok táplálására alkalmas szervesetlen anyag.
11. Ásványi anyagok	Mindenfajta cukor.
12. Különféle cukrok	Mindenfajta friss vagy megfelelő kezeléssel tartósított gyümölcs.
13. Gyümölcsök	Mindenfajta csonthéjas gyümölcs bele.
14. Csonthéjasok	Mindenfajta mag, eredeti állapotában vagy durván őrölve.
15. Magvak	Friss vagy megfelelő kezeléssel tartósított algák.
16. Algák	Mindenfajta, friss vagy megfelelő kezeléssel tartósított puhatestű, rákféle, kagyló, valamint a feldolgozás során keletkező származékok.
17. Puhatestűek és rákfélék	Mindenfajta rovar, és fejlődési alakjaik.
18. Rovarok	Mindenfajta kenyér, sütemény, keksz és tésztaféle.”
19. Pékáruk	

3. melléklet a 2/2010. (VI. 30.) VM rendelethez

„11. számú melléklet a 44/2003. (IV. 26.) FVM rendelethez

A takarmányok hatósági ellenőrzése során alkalmazott, a mikrobiológiai vizsgálat céljára szolgáló mintavételi eljárásról

I. E melléklet alkalmazásában:

a) mintavételi tétel: a mintavételre kijelölt, egy egységet képező, vélelmezetten egységes tulajdonságokkal rendelkező takarmánymennyiség,

b) elemi minta: a mintavételi tétel egy pontjából vett mennyiség,

c) átlagolt minta: ugyanazon mintavételi tételből vett összekevert elemi minták összessége,

d) redukált minta: az átlagolt minta reprezentatív része, melyet osztási folyamaton keresztül nyernek az átlagolt mintából,

e) vizsgálati minta: a redukált minta vagy a homogenizált átlagolt minta egy része.

II.

1. A takarmányok mikrobiológiai szennyezettségének hatósági ellenőrzésére szánt mintákat - a széna-, szalmafélek és a silózott takarmányok kivételével - az alábbiakban leírt módszerek szerint kell venni. Az ily módon nyert mintákat a mintavételi tételek reprezentatív részének kell tekinteni.

2. A mintavételt az erre a feladatra jogosult hatósági személyek hajtják végre.

3. Mintavételi eszközök

A mintavételi eszközöknek olyan anyagokból kell készülniük, amelyek nem szennyezhetik a mintavételre kerülő termékeket. A mintavételkor biztosítani kell a mintavételi eszközök sterilitását.

Takarmányok mintavételére használt eszközök:

3.1. *Kézi mintavétel*

3.1.1. Lapos fenekű, függőleges oldalú lapát.

3.1.2. Nyílással vagy rekeszekkel rendelkező mintavételi szűrőcsap. A mintavételi szűrőcsap méretének összhangban kell lennie a mintavételi tétel jellemzőivel (így különösen a tartályok mélységével, a göngyöleg nagyságával), valamint a takarmány részecskeméretével.

3.2. *Gépi mintavétel*: mozgásban lévő takarmányok mintavételére gépi eszközök használhatóak.

3.3. *Mintaosztó*: a minta megközelítően egyenlő részekre való felosztására tervezett eszköz, amely elemi minták vételére, valamint redukált és vizsgálati minták elkészítésére is használható.

4. Mennyiségi követelmények

4.1. *Mennyiségi követelmények a takarmányban egyenletesen eloszló mikrobiológiai szennyezők ellenőrzésére, vizsgálatára vonatkozóan*

4.1.1. *Mintavételi tétel*

A mintavételi tételnek olyan nagyságúnak kell lennie, hogy abból megfelelő számú mintát lehessen venni.

4.1.2. *Elemi minták*

4.1.2.1. *Ömlesztett takarmányok esetén* Az elemi minták minimális száma

4.1.2.1.1. 5 metrikus tonnát meg nem haladó mintavételi tételnél 7

4.1.2.1.2. 5 metrikus tonna fölötti mintavételi tételnél A mintavételi tétel tömegét alkotó tonnák számának hússzorosa

Maximum 40 elemi minta

Mintavételre kerülő töltött göngyölegek minimális száma

4.1.2.2. *Kiszerezelt takarmányok esetén*

4.1.2.2.1. 1 kg feletti kiszerezelt egység

1. 1-4 kiszerezelt egységig terjedő mintavételi tételnél

Minden töltött göngyöleg

2. 5-16 kiszerezelt egységig terjedő mintavételi tételnél

4

3. 16 kiszerezelt egység feletti mintavételi tételnél

A mintavételi tételt alkotó töltött göngyölegek száma Maximum 20 töltött göngyöleg

4.1.2.2.2. 1 kg vagy az alatti kiszerezelt egység

4

4.1.2.3. *Folyékony vagy félfolyékony takarmányok esetén*

A mintavételre kerülő töltött tárolóedények minimális száma

4.1.2.3.1. 1 liter úrtartalom feletti tároló edénynél

1. 1-4 kiszerezelt egységig terjedő mintavételi tételnél

Minden tárolóedény

2. 5-16 kiszerezelt egységig terjedő mintavételi tételnél

4

3. 16 kiszerezelt egység feletti mintavételi tételnél

A mintavételi tételt alkotó tárolóedények száma

Maximum 20 tárolóedény

4.1.2.3.2. 1 liter úrtartalom vagy az alatti tárolóedényeknél

4

4.1.2.4. *Takarmányblokkok és ásványtömbök* A mintavételre kerülő blokkok és tömbök

mint kiszerelési egységek esetén

minimális száma

25 kiszerelési egységenként 1 blokk, illetve tömb, maximum 4 blokk, illetve tömb.

4.1.3. *Átlagolt minta*

Mintavételi tételenként egy átlagolt minta vétele kötelező. Az átlagolt mintát alkotó elemi minták össztelege nem lehet kevesebb az alábbiaknál:

4.1.3.1. *Ömlesztett takarmányok esetén* 4 kg

4.1.3.2. *Kiszerelt takarmányok esetén*

4.1.3.2.1. Egy kg feletti kiszerelt egységeknél 4 kg

4.1.3.2.2. Egy kg vagy az alatti kiszerelt egységeknél 4 eredeti töltött göngyöleg tömege

4.1.3.3. *Folyékony vagy félfolyékony takarmányok esetén*

4.1.3.3.1. Egy liter feletti kiszerelt egységeknél 4 liter

4.1.3.3.2. Egy liter vagy az alatti kiszerelt egységeknél 4 eredeti tárolóedény tartalma

4.1.3.4. *Takarmányblokkok vagy ásványtömbök esetén*

4.1.3.4.1. Amennyiben a blokkok vagy tömbök egyenként egy kg feletti 4 kg

4.1.3.4.2. Amennyiben a blokkok vagy tömbök egyenként egy kg vagy az alattiak 4 eredeti blokk vagy tömb tömege

4.1.4. *Vizsgálati minták*

Az átlagolt mintából szükség esetén osztással nyerhető a vizsgálati minta. Legalább egy vizsgálati minta elemzése kötelező. Az elemzésre kerülő vizsgálati minta tömege nem lehet kevesebb az alábbiaknál:

Szilárd takarmányok 500 g

Folyékony vagy félfolyékony takarmányok 500 ml

4.2. Mennyiségi követelmények a takarmányokban feltételezhetően egyenetlenül eloszló mikrobiológiai szennyezők ellenőrzésére, vizsgálatára vonatkozóan

4.2.1. *Mintavételi tétel*

A 4.1.1. pont alkalmazandó.

4.2.2. *Elemi minták*

4.2.2.1. *Ömlesztett takarmányok esetén* A 4.1.2.1. pont alkalmazandó.

4.2.2.2. *Kiszerelt takarmányok esetén* A mintavételre kerülő töltött göngyöleg minimális száma:

4.2.2.2.1. 1-4 kiszerelt egységből álló mintavételi tételnél minden göngyöleg

4.2.2.2.2. 5-16 kiszerelt egységből álló mintavételi tételnél 4

4.2.2.2.3. 16 kiszerelt egység feletti mintavételi tételnél

A mintavételi tételt alkotó töltött göngyölegek száma Maximum 40 töltött göngyöleg

4.2.3. *Átlagolt minták*

A gyűjtött elemi minták száma a mintavételi tétel nagyságának megfelelően változik. Az egyes átlagolt mintákat alkotó elemi minták összsúlyának minimum 4 kg-nak kell lennie. A mintavételi tételenként elkészített átlagolt minták minimális száma:

4.2.3.1. *Ömlesztett takarmányok esetén*

A mintavételi tétel tonnában megadott tömege	A mintavételi tételenként esedékes átlagolt minták minimális száma:
1 tonnáig	1
1 tonna fölött, 10 tonnáig	2
10 tonna fölött, 40 tonnáig	3
40 tonna fölött	4

4.2.3.2. Kiszerezelt takarmányok esetén

A mintavételi tétel nagysága a kiszerezelt egységek számában megadva	A mintavételi tételenként esedékes átlagolt minták minimális száma
1 és 16 között	1
17 és 200 között	2
201 és 800 között	3
800 felett	4

4.2.4. Vizsgálati minták

Az egyes átlagolt mintákból osztással nyerhetők a vizsgálati minták. Minden gyűjtött mintából legalább egy vizsgálati minta elemzése kötelező. Az elemzésre kerülő vizsgálati minta tömege kötelezően minimum 500 g.

5. Mintavétel, a minták elkészítése és csomagolása

5.1. A mintákat a lehető leggyorsabban kell venni és elkészíteni, mindvégig ügyelve a szükséges óvintézkedések betartására, amelyek biztosítják azt, hogy a termék eredeti tulajdonsága ne változzon meg, illetve ne szennyeződjön. A mintákkal közvetlenül érintkező eszközöknek, felületeknek és tárolóedényeknek, tasakoknak tisztáknak és szárazaknak kell lenniük.

5.2. Elemi minták vétele

5.2.1. A takarmányban egyenletesen eloszló anyagok, illetve termékek ellenőrzésére vonatkozóan a teljes mintavételi tételből véletlenszerűen és megközelítően egyforma nagyságú elemi mintákat kell venni.

5.2.1.1. Ömlesztett takarmányok esetében

A mintavételi tételt elméletben több, megközelítően egyenlő részre kell felosztani, majd azok közül az elemi minták számáról rendelkező 4.1.2. pontban meghatározott számú részt véletlenszerűen ki kell választani, és minden egyes részből mintát kell venni. Ha szükséges, a mintavételi tétel mozgatása közben (berakodáskor, illetve kirakodáskor) is végre lehet hajtani a mintavételt.

5.2.1.2. Kiszerezelt takarmányok esetében

Miután a mintavétel elvégzésére a 4.1.2. pont szerint kiválasztásra került az előírt számú kiszerezelt egység, minden töltött göngyöleg tartalmának egy részét szűrőcsap vagy lapát segítségével ki kell venni. Ha szükséges, a töltött göngyölegek egyenkénti kiürítése után is lehet mintákat venni.

5.2.1.3. *Homogén vagy homogenizálható folyékony vagy félfolyékony takarmányok esetében*
Miután a mintavétel elvégzésére a 4.1.2. pont szerint kiválasztásra került az előírt számú tárolóedény, a tartalmukat szükség esetén homogenizálni kell, és minden egyes edényből ki kell venni egy bizonyos mennyiséget. Az elemi mintákat a tárolóedények kiürítésekor is lehet vételezni.

5.2.1.4. *Nem homogenizálható, folyékony vagy félfolyékony takarmányok esetében*

Miután a mintavétel elvégzésére a 4.1.2. pont szerint kiválasztásra került az előírt számú zárolóedény, mintákat kell venni a különböző rétegekből.

A tárolóedények tartalmának kiürítésekor is lehet mintákat venni, ebben az esetben azonban az első frakciókat félre kell tenni.

A minta összesített űrtartalmának mindkét esetben legalább 10 liternek kell lennie.

5.2.1.5. *Takarmánytömbök és nyalósók esetében*

Miután a mintavétel elvégzésére a 4.1.2. pont szerint kiválasztásra került a kívánt számú blokk vagy tömb, minden blokk vagy tömb egy részét kell venni.

5.2.2. Mintavétel a takarmányokban feltételezhetően egyenetlenül eloszló mikrobiológiai szennyezők ellenőrzésére vonatkozóan:

A mintavételi tételt az átlagolt mintákról szóló 4.2.3. pontban meghatározott számnak megfelelően több, megközelítően egyenlő részre kell felosztani. Amennyiben ez a szám nagyobb egynél, a 4.2.2. pontban meghatározott elemi minták összes számát megközelítőleg egyenlően kell elosztani a különböző részeken.

Ezután körülbelül egyenlő nagyságú mintákat kell venni oly módon, hogy az egyes részekből vett minták össz mennyisége ne legyen kevesebb az egyes átlagolt mintákra nézve előírt minimális 4 kg-nál. A különböző részekből vett elemi mintákat nem kell összesíteni.

5.3. *Átlagolt minták elkészítése*

5.3.1. A takarmányokban egyenletesen eloszló mikrobiológiai szennyezők ellenőrzésére vonatkozóan az elemi minták összekeverésével jön létre az átlagolt minta.

5.3.2. A takarmányokban feltételezhetően egyenetlenül eloszló mikrobiológiai szennyezők ellenőrzésére vonatkozóan:

A mintavételi tétel egyes részeiből vett elemi mintákat össze kell keverni, majd el kell készíteni a 4.2.3. pontban meghatározott számú mintát, ügyelve arra, hogy minden egyes átlagolt minta eredete feljegyzésre kerüljön.

5.4. *Vizsgálati minták elkészítése*

Az elemi mintákból álló átlagolt minta anyagát óvatosan össze kell keverni, hogy homogenizált minta jöjjön létre. Ha szükséges, az átlagmintát osztó, illetve a negyedelő módszer segítségével le kell csökkenteni minimum 2 kg-ra vagy 2 literre (redukált minta). Ezt követően legalább három, megközelítőleg azonos mennyiségű, a 4.4. pontban meghatározott mennyiségi követelményekhez igazodó vizsgálati mintát kell elkészíteni. Minden egyes vizsgálati mintát egy, a célnak megfelelő külön tároló edénybe, tasakba, zacskóba kell tenni.

Minden szükséges óvintézkedést meg kell tenni a minta szállítás vagy tárolás során történő esetleges összetételváltozásának, illetve a minta beszennyeződésének vagy meghamisításának elkerülése érdekében.

5.5. *Vizsgálati minták csomagolása*

A mintákat tartalmazó tárolóedényeket, tasakokat, zacskókat, és az azokat tartalmazó csomagokat le kell bélyegezni és címkével kell ellátni - a bélyegző lenyomatának le kell fednie a teljes címkét - oly módon, hogy a bélyegzőlenyomat felsértése nélkül ne lehessen kinyitni a csomagokat, illetve a vizsgálati mintákat tartalmazó göngyölegeket.

6. Minden egyes mintavételről jegyzőkönyvet kell felvenni, amely lehetővé teszi az egyes mintavételi tételek azonosítását.

7. Minden egyes átlagmintából legalább egy vizsgálati mintát kell késedelem nélkül elküldeni az erre kijelölt vizsgálati laboratóriumba, az elemző számára szükséges információkkal együtt.

III.

1. A széna-, szalmafélek és silózott takarmányok mikrobiológiai szennyezettségének ellenőrzésére szánt mintákat az alábbiakban leírt módszerek szerint kell venni. Az ilyen módon nyert mintákat a mintavételi tételek reprezentatív részének kell tekinteni.

2. A mintavételt az erre a feladatra jogosult hatósági személyek hajtják végre.

3. *Mintavételi eszközök*

A mintavételi eszközöknek olyan anyagokból kell készülniük, amelyek nem szennyezhetik a mintavételre kerülő termékeket. A mintavételkor biztosítani kell a mintavételi eszközök sterilitását.

Takarmányok mintavételére használt eszközök:

3.1. *Kézi mintavétel*

3.1.1. Kazalvágó, kézi kazalfúró

3.2. *Gépi mintavétel*

3.2.1. Motoros mintavevő, így például kazalfúró (hengerhossz 480 mm, hengerátmérő 50 mm)

3.3. *Mintatárolók*

3.3.1. Papírzacskók (impregnált kétrétegű vagy műanyaggal bélelt)

3.3.2. Műanyag zacskók

3.3.3. Üveg- és műanyag edények

3.3.4. Acél- és más fémedények (rozsdamentesek)

3.3.5. Hűtőtáska

4. *Mennyiségi követelmények*

4.1. *Mintavételi tétel*

A mintavételi tételnek olyan nagyságúnak kell lennie, hogy abból megfelelő számú mintát lehessen venni.

4.2. *Elemi minták*

4.2.1. Széna-, szalmafélék esetén

A tétel tonnában kifejezett tömegének négyszerese

Legalább 6, legfeljebb 15 darab elemi minta

4.2.2. Silózott takarmányok esetén

A tétel tonnában kifejezett tömegének egynegyede

Legalább 6, legfeljebb 16 darab elemi minta

4.2.3. Az elemi minták tömege legalább 500 g.

4.3. *Átlagolt minták*

A gyűjtött elemi minták száma a mintavételi tétel nagyságának megfelelően változik. A rendelkezésre álló összekevert elemi minták alkotják az átlagolt mintát. Az átlagolt minta tömege legfeljebb 10,0 kg.

4.4. *Vizsgálati minták*

Az átlagolt mintából szükség esetén osztással nyerhető a vizsgálati minta. Legalább egy vizsgálati minta elemzése kötelező.

Az elemzésre kerülő vizsgálati minta tömege nem lehet kevesebb:

széna-szalma félék esetében: 3000 g-nál,

silózott takarmányok esetében: 1000 g-nál.

5. *A mintavételre, a minták elkészítésére és csomagolására vonatkozó előírások*

5.1. A mintákat a lehető leggyorsabban kell venni és elkészíteni, mindvégig ügyelve a szükséges óvintézkedések betartására, amelyek biztosítják azt, hogy a termék eredeti tulajdonsága ne változzon meg, illetve ne szennyeződjön. A mintákkal közvetlenül érintkező eszközöknek, felületeknek és tárolóedényeknek, tasakoknak tisztáknak és szárazaknak kell lenniük.

5.2. *Elemi minták vétele*

Az elemi minták vétele előtt elővizsgálatot kell tartani, mely során

- a kazlat vagy más tárolási egységet meg szemléléssel és a kazalkönyv alapján azonosítani kell,

- helyszíni érzékszervi vizsgálattal meg kell állapítani a tétel egyöntetűségét,

- becsléssel meg kell állapítani a tétel tömegét,

- fel kell jegyezni a tétel állapotát és a mintavételt befolyásoló tényezőket,

- széna- és szalmafélék, valamint préselt takarmányok esetében meg kell állapítani a bálázás minőségét is a bálák külső meg szemléléssel, így határozva meg a bálák méreteit, tömegét, a széthullott, szétesett bálák arányát.

A kijelölt mintavételi tételből véletlenszerűen, megközelítően egyforma nagyságú elemi

mintákat kell venni. A mintavételi tételt egyenlő részekre kell felosztani, és ezekből az elemi minták számáról rendelkező 4.2. pontban meghatározott részt véletlenszerűen, a tétel minden rétegét képviselve ki kell választani, és mindegyikből mintát kell venni. A kazalban vagy egyéb tárolóegységben lévő takarmányt több tételre kell bontani, ha széna-, szalmafélek esetében az 50 tonnát, silózott takarmányok esetében az 500 tonnát meghaladja, vagy ha nem egyöntetű a minősége.

5.3. *Átlagolt minták elkészítése*

Az elemi mintákat az átlagolt minta készítéséhez úgy kell egyesíteni, majd összekeverni, hogy homogenizált minta jöjjön létre, ügyelve arra, hogy minden egyes átlagolt minta eredete azonosíthatóan dokumentálva legyen.

5.4. *Vizsgálati minták elkészítése*

A vizsgálati mintát a lehető legrövidebb időn belül kell elkészíteni. A homogenizált átlagolt mintát a végső ún. vizsgálati minta előírt tömegére kell csökkenteni. Minden átlagolt mintából legalább három vizsgálati mintát kell készíteni. A mintákat a célnak megfelelő külön mintatárolóba, edénybe, tasakba, zacskóba, majd, ha szükséges ezeket (például silózott takarmány) hűtőtáskába kell helyezni. A silózott takarmányokból vett mintát még a mintavétel napján hűtőtáskában tárolva kell a laboratóriumba eljuttatni.

Minden szükséges óvintézkedést meg kell tenni annak érdekében, hogy a szállítás vagy tárolás során előforduló esetleges károsodások, illetve a minta szennyeződése vagy meghamisítása elkerülhető legyen.

5.5. *Vizsgálati minták lezárása, csomagolása*

A mintákat tartalmazó tárolóedényeket, tasakokat, zacskókat, és az azokat tartalmazó csomagokat le kell bélyegezni és címkével kell ellátni - a bélyegző lenyomatának le kell fednie a teljes címkét - oly módon, hogy a bélyegzőlenyomat felsértése nélkül ne lehessen kinyitni a csomagokat, illetve a vizsgálati mintákat tartalmazó göngyölegeket.

5.6. *Vizsgálati minták megjelölése*

Az 5.5. pont szerint lezárt vizsgálati mintán a mintavételi jegyzőkönyv adatainak megfelelően következő adatokat kell feltüntetni:

- a takarmány megnevezése,
- a vele azonos takarmánytól való megkülönböztető jelzés,
- a mintavétel helye, kelte,
- a tétel tömege.

6. Mintavételi jegyzőkönyv

Minden mintavételről jegyzőkönyvet kell felvenni, amely lehetővé teszi az egyes mintavételi tételek azonosítását. A jegyzőkönyvnek a következőket kell tartalmaznia:

- a takarmány megnevezését,
- a betakarítás időpontját,
- a takarmány tulajdonosának nevét, címét,
- a mintavétel helyét, keltét,
- a tétel tömegét,
- a tétel megjelölését (például kazalszám),
- a tartósítás módját,
- a felhasznált tartósítószer megnevezését,
- a helyszíni, érzékszervi vizsgálat eredményét,
- egyéb észrevételeket,
- a mintavevő nevét, aláírását.

7. A minták célállomása

Minden átlagmintából legalább egy vizsgálati mintát kell késedelem nélkül elküldeni az erre kijelölt vizsgálólaboratóriumba, az elemző számára szükséges információkkal együtt.

8. A minták megőrzése

A mintákat a vonatkozó előírások szerint kell megőrizni. Ha előírás vagy egyéb megállapodás hosszabb időt nem kötött ki, a végső tétel minta kötelező megőrzési ideje 3 hónap.

A megőrzési idő alatt a mintát úgy kell tárolni, hogy abban változás ne következhesen be, kivéve a takarmány előírásszerű tárolása során egyébként is bekövetkező változásokat (például száradás).”